

A TÁRSASÁG

Szabó Nándor felv.

A czabaji parkban: Kultsár Mária.

Holzer
cs. és kir. udvari és kamarai oxállító
divatháza
Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 9.

LOHR MÁRIA · KRONFUSZ

Gyár és fő-üzlet: Budapest,
 VIII., Baross-utca
 85.

Telefon József 2-37
 Fiókok: II., Fő-utca
 27., IV., Eskü-ut 6,
 Kecskeméti-utca 14,
 VI., Andrásy-ut 16,
 VI., Teréz-körut 39
 V., Harmincad-u. 4,
 VIII., József-körut 2

A főváros első és legrégebb
 csipketisztító-, vegytisztító és
 kelmefestőgyári intézete ala-
 pitva 1867. évben

HUBERT J. E.

GENTRY CLUB

kapható minden nagyobb üzletben

ELSŐ MAGYAR
 PEZSGŐ-GYÁR
 POZSONYBAN

Alapított 1825-ben

Urmánczy Nándorné Szakácskönyve

ára kötve 3 korona 60 fillér.

::: Jövedelme a háboru árváié. :::

Az előkelő vadásztársaság lapja

"NIMRÓD"

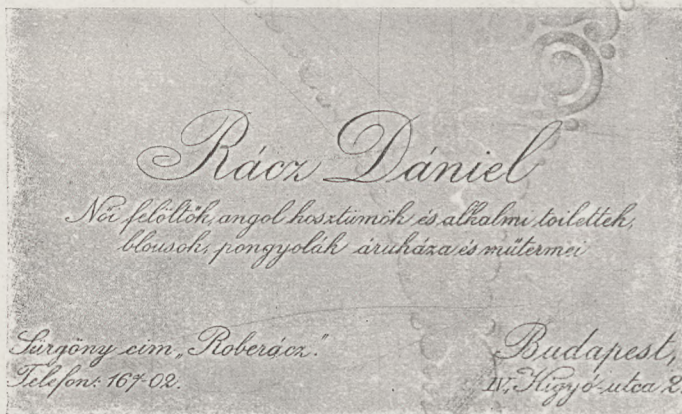
::: képes vadászujság. :::

Szerkeszti: Lovag Kerpely Béla.

Megjelenik minden hó 1-én 10-én és 20-án.

Állandó melléklete az „A Vadász-eb“, képes
 vadászebtenyésztési szaklap :: Mindkét lap
 előfizetési ára egész évre 12 K, félévre 6 K,
 negyedévre 3 K. :: Mutatványszámokat
 szívesen küld a kiadóhivatal. Budapest,
 IV., Egyetem-utca 4. szám (Franklin Társulat.)

Fizessen elő fronton levő
 vadászhozzátartozói részére!

A Társaság

SZÉPIRODALMI ÉS KRITIKAI HETILAP

A PARK-KLUB, AZ URI-KLUB, A GOLF-KLUB, A MAGYAR UNIO-KLUB ÉS A POZSONYI URI-KLUB HIVATALOS LAPJA.

FŐSZERKESZTŐ: DOBAY ISTVÁN DR. – TÁRSSZERKESZTŐ: SZÉNÁSY SÁNDOR DR. EGYETEMI MAGÁNTANÁR.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, DUNAPALOTA – TELEFONSZÁM: 60–88.

III. évf.
32-ik szám.

Előfizetési árak: egy évre 18 kor., félévre 10 kor., negyedévre 5 kor. Egyes szám ára 40 fill.

Budapest,
1916 augusztus 13.

Előőrön.

Sárdy Tibor huszárkapitány felv.

Az Aranycsap és a nagyétkü mágusz.

Irta Somlay Károly.

A pupos Pásztay Konstantin julius egyik hajnalán sokáig botorkált a még alvó város utcáin. Fáradt, elnyújt és kábult volt. Egész éjszaka ivott és hallgatta a cigánymuzsikát a Janicskó vendégfogadójában, az Aranycsapban.

A szürke és néma utcán már csiripolt egy-két veréb a távirósodronyon és némelyik háznak az ablakát is kinyitották.

Az az utca, a melyiken Pásztay dülöngőzött a kopott gránitköveken, ez a kurta kis utca egészen a csöndé volt. Valamikor törökök laktak itt a faszindelyes házikókban és egy mecset is volt az utca végén, a hol a füzberék kezdődik. Müezzin énekelte a mecset minaréjáról az alkonyi ezánt: Ashadu anna la ilaha illallah... Most keresztény templomocska az egykori mecset és sáppadt apácák járnak ide misét hallgatni, áldozni.

A pupos Pásztay megállott a templom nyitott ajtaja előtt, gondolkodott, aztán belépett a hűvös és homályos szenthelyre.

Az apácák már ott térdeltek a padokban és zörögtek az olvasóikkal. Szinte megijedtek, mikor a rótszakállu, pupos férfi csoszogását meghallották.

A falakon, a melyeken egykor a Koránból vett szent mondatokat lehetett olvasni, most Mária-képek és feszületek voltak. Az oltár előtt egy rubintszinü üvegmécsben pedig az örökvilágosság fénylett. Nem tudom, mi találhatta Pásztayt a neki szokatlanul furcsa interieurben. Talán melege volt a zöldszinü décbundájában, vagy talán a pupja viszkedett: elég az hozzá, hogy megvakarta a hátát.

— Jézusom, ez az ember a hátára veti a keresztet! Ez ördögös lehet, hogy melle helyett a hátára veti a keresztet, — sugta az egyik apáca a másiknak és néhány pillanat múlva valamennyi apáca borzadva nézte a pupos öregembert, a ki hülyén bámulta az oltárképen Szent Katalin legendájának egyik siralmas epizódját.

Ha kétszáz esztendővel korábban lép Pásztay Konstantin az apácák templomába és megvakarta volna a pupját a szentély előtt, hát okvetlen a *Malleus maleficorum* szerint ültek volna törvényt fölötte és megégették volna az Akasztó-dombon.

Egyébként se volt jó híre a városban a pupos öregurnak. Sokan bűvészkedő mágusznak tartották, a ki metafizikával foglalkozik és szubjektív csalódásnak tartja az egész mindenséget, az egész jelenségvilágot. Annyi bizonyos, hogy a szobájában egy háromlábú állványon nyugvó hosszú asztal állott; az asztal tele volt távcsövekkel, földmérő eszközökkel és egy diopter is volt a papírral bevont lapon.

Babrált-e a kis pupos férfi az asztalon ezekkel a szerszámokkal? Nem valószínű, hogy babrált volna, mert egész napokat, heteket, hónapokat, sőt éveket töltött az Aranycsapban és mesélt a polgároknak a régi háborúkról.

A meséből arra lehetett következtetni, hogy 1848-ban kém volt Klapka hadseregében és hogy később, néhány esztendő múlva a magyar légióval Itáliában járt.

Sőt néha annyira beletévedt a hazugságok utvesztőibe, hogy még a napoleoni háborúkról is fecsegett és azt mondta, hogy Kisfaludy Sándort és Hány Jánost a saját szemével látta a történelmi nevezetességű győri futásban, a melynek ez volt az indulója: Retirálj, retirálj, Komáromig meg se állj...

Ha a háborukat megunta, a diákkori élményeiről beszélgetett. Állítólag Veszprémben volt diák és később a híres Rosos szeptemvir mellett patvaristakodott.

— Mint diáknak jól ment a dolgom és bár kissé pupos voltam, mégis szerettek a veszprémi saruvargák, szürszabók, csutorások és a csapók leányai, — szokott dicsekedni Konstantin ur. — Loptam biz én ezrével akkor a csókokat; mert a csókok között a lopott csók a legzamatosabb. A dohányban is csak az jó, a melyiket lopva szerzett az ember és csak a lopott macska tud igazán egeret fogni, az ebadta... Hanem a Rosos konziliárius mellett sokat szenvedtem. Ott nőtt meg ilyen nagyra a pupom is. Az ebadta... Ja, az úgy van, hogy patvarista szenvedj, tőrj sokat és sokfélét! Pati varia, az ebadta...

Hazudozott bizony az öregur, de senki se vette szivére a füllentéseit. Csak attól az emlékezetes juliusi hajnaltól számítva kezdtek komolyabban foglalkozni vele a városban. Az apácák valahogy tovább adták a szörnyü titkot, hogy a pupos Pásztay a hátára szokta vetni a keresztet, tehát okvetlen a pokollal vannak összeköttetései.

Az öregur nem bosszankodott a pletykaság miatt. Csak mosolygott és hatalmas szivarfüstököt fujt az Aranycsap vendégszobájának a gerendájára.

— Ostobák... Csak ne volnék pupos és ne volnék vén, tudom lstenem, nem fognák rám, hogy akkor keresztet vetettem a hátamra. Mert eszemben sem volt a keresztvetés, hiszen Calvin hive vagyok; csak a pupom viszkedett akkor, hát megvakartam. De hát a vén férfinak még a vén nő előtt sincsen agiója, az ebadtát, — dörmögte szeliden Pásztay és még egy félmesszely badacsonyi ürmöst hozatott.

Mindezek vagy negyven éve, hogy történtek. Akkor, negyven évvel ennekelőtte az aufklaristák lenézően mosolyogtak, hogy némely ósdi urak és aszszonyságok mágusznak tartották a pupos Pásztayt. Pedig mennyire csalhatatlan volt az akkori ósdiak megállapítása!

A mai modern generáció, a melyik még a teológiát is a természettan és az algebra törvényeire szeretné huzni, városunknak ez a mai kulturált nemzedéke szintén azt állítja Konstantinról, hogy mágusz, a ki hetvenhétéves korában született és hogy sohasem fog meghalni. Talán egyike ő a Machbet boszorkányainak; vagy tán ő az a híres boncidai ördög, a Bánffy ördöge, a ki már akkor is életben volt, mikor a Nilus mellett Cheops fáraó guláját építették.

Ennek a merész ráfogásnak abban gyökeredzik a fundamentuma, hogy most mulott ötven éve, mikor Pásztay életjáradéki [szerződést kötött az Aranycsap gazdájával, az azóta porrá és hamuvá lett Janicskó Ágostonnal.

— Tudja mit, mondanék én magának valamit, Janicskó fiam?! — szólt egyszer éjszaka bor mellett Pásztay az aranycsaposnak.

— Hallom, nagyuram, ha megmondja. Ámbár a bakter már eldudálta a kisértetek óráját a töröktronyon-

ban, — felelte álmosan Janicskó.

— Ugy-e én már vén vagyok?

— A bor is megöregszik, ténsuram.

— És ugy-e maga még fiatal?

— Most fordulok a harmincba, ténsuram.

— Nohát csináljunk üzletet, fiam.

— Csak ne a Lucifer legyen a tanunk, ténsuram.

— Ismeri a házamat az Ábránd-utcában?

— Szép ház. Tűzfalas. Tornácos. Kert is van előtte.

— Hét szoba van rajta. Három lakó lakik benne. Ötszáz forint árendát fizetnek.

— Nagy summa. A vicispánnak sincsen akkora bére egy esztendőre.

— Nohát én magának adom ezt a házat, Janicskó öcsém. Ha ugyan elfogadja.

— Bor között sok tarkabarkát hanrácsol össze-vissza az ember. Már miért adná nékem a házat a ténsur?

— Hát maga ellát engem étellel meg itallal, a mig élek. Hus és bor este-délben a kompetencia. Holtom után magáé a házam. Elfogadja?

— El én. Hanem irást ad róla a ténsur.

— Adok, fiam. Az irást aztán beadjuk a veszprémi káptalani fiscushoz. Ott majd megőrzik. Hanem most igyunk áldomást fiam, — végezte be a szót a pupos Pásztay és hajnalig dőzsölt az Aranycsapban.

A szerződés után ugyancsak fölvitte az Isten a Pásztay dolgát. Reggel tejszínes kávé, szilvórium és kalács; délben kétféle pecsenye, palacsinta vagy kürtősfánk és badacsonyi; uzsonnára sunka füredi perccel meg gráci sörrel; este kaszáslé gombóccal és butellás borral.

Egy agyagból készült sarkos *butyellá*-t csináltattott a győri fazekasnál és ebből a mázos, virágos edényből itta a badacsonyit.

— Hadd igyék szegény, ugysem iszik sokáig. Majd megüti a guta, — mondogatta magában Janicskó, mikor megtöltötte a butyellát badacsonyival.

Az aranycsapos eközben negyvenéves lett és a pupos Pásztay még mindig jó étvágygyal evett, ivott, hegyes ádámsutkája evés alkalmával olyan nagyra gyuladt, mint a ludtojás és ugy szaladgált ez a ludtojás az aszott gégében, mintha a torkára szaladt egérrel küzködött volna Konstantin ur. Mikor aztán meg-

Hilda luxemburgi és nassau hercegnő, tevékeny részt vesz a háborus jótékonyaság munkáiban. Kosel felv.

törülte a bajuszát, minden este elmesélte az olaszországi háborukat, Garibaldit, Türr Pistát, Napoleont és a győri futást. Az Aranycsap vendégei ezerszer meg ezerszer hallották már ezeket a háborus kalandokat, de mégis minden este élvezettel hallgatták, hogy Garibaldi hogyan vette be Palermót és Nápolyt.

Tehát tíz évig ette már a házat Pásztay az Aranycsapban. A tizenegyetik év kezdetén így szólt Janicskó a feleségéhez:

— Tönkre eszik bennünket ez a vén pocok. Egész nap csak fal és fal, pedig ugy reszket már a keze, hogy a bor felét is kilötyögeti a pohárból, mikor inni akar. Nem hal meg ez az ember soha, de soha...

— Nem? Hát én majd megmutatom, hogy meghal, és pedig néhány hónap mulva ráteszik a Szent Mihály lovára, — felelte Janicskóné asszonyság.

— Hogyhogy? Csak nem akarod elmérgezni?

— Ments' Isten... Zsirosabban főzöm az ételeit és nagyobb porciókat rakok a tányérjára.

— Bölcs nő vagy, Bábikám... Én meg kevesebb füredi vizet öntök majd a borába és egy-egy butyellával többet adok néki este is, délben is. Hadd lapítsa meg a jó módtól a guta. Minden harangot meghuzatok örömben a temetésére, — mondta az aranycsapos és ezentul alig kevert egy-két csepp savanyuvizet a Pásztay borába.

De ez a vén lump semmi kedvet sem mutatott, hogy meghaljon. Sőt ugy meghizott néhány hónap alatt, hogy ki kellett bővíteni mellényét, kabátját és a zöld décbundát. Erre aztán ugy megharagudott Janicskó, hogy dühében lefordult a székről. Megütötte a guta. Még pedig teletalálattal ütötte meg, mert a helyszínén kilehelte a lelkét.

Én nem tudom, hogy mi lelhetette a másfél mázsás Janicskóné asszonyságot az ura halála után. Csak azt láttuk, hogy napról-napra fogy a szegény nő.

— Sohase busuljon, édes Janicskóné, — vigasztalta őt Pásztay. — Felejtse el minden bajt. Egyék, igyék; mert csak az a miénk, a mit lenyelünk.

— Maga már az uramat is lenyelte. Maholnap engem is le fog nyelni, — sóhajtotta Janicskóné és kiment a konyhára almáslepényt sütni, mert akkor este almáslepényt kívánt a pupos Pásztay.

A szegény asszonyság sejtelve valóra vált. Egyik délben hiába ment Pásztay az Aranycsapba. Az asztalok nem voltak megterítve és a konyhában is halotti csend honolt. Ezen a bizonyos reggelen ugyanis halva találták Janicskónét az ágyában.

— Már most ki fog nekem főzni? — sirdogált Pásztay Konstantin és fekete gyászpántlikát kötött a butyellára.

Vagy husz évig evett-ivott még ezek után a pupos Konstantin. Nemzedékek születtek és haltak meg, de ő tudomást se vett a világ változásairól. Sorra járta a husz korcsmát minden este a városban és minden korcsmában megitta a messzelyke *kevert-et*.

A minap aztán ő is megugrott a siralmak völgyéből. Hanem a halálával bezzeg nagy gondot okozott az apátplébánosunknak.

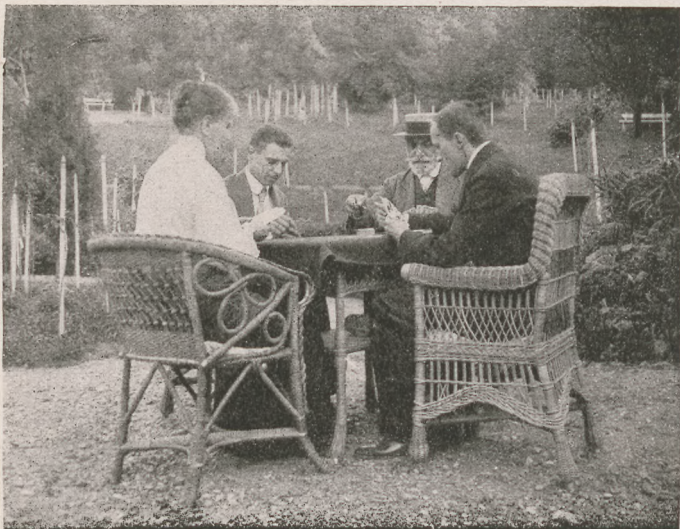
A Pásztay-familia családi sirboltja ugyanis a parochia-templomban van. Ide kellett tehát temetni Konstantin urat. Igen ám, csak hogy Pásztay valamikor akatholizált. Megneheztelt az apácákra és ősei vallását elhagyva, áttért a kálvinista-hitre.

— Óh, óh, a vén apostata, — sopánkodott az apát ur. — Egy apostatát még holta után sem engedek át a szentegyházunk küszöbén.

Mindenki kíváncsi volt, hogy mi lesz, hogy lesz hát a temetéssel. Mert Pásztay Konstantin azt kívánta a testamentumában, hogy okvetlen ősei mellé, a családi sirboltba temessék. Igen ám, de a református tiszteletes nem papolhat a katolikus templomban, katolikus pap pedig nem temetheti el a kálvinista halottat.

Végre is úgy oldották meg a nehéz egyházjogi kérdést, hogy szenteltvíz, stóla és áldás nélkül, de mégis csak az apát ur temette el Pásztayt.

Valamennyien sirtunk, mikor szép tremolo-hangon rákezdte az apátunk a zsoltárt, hogy hát: Quare fremuerunt gentes . . .

Bridge Alacsán.

Balról jobbra: Miklós Ödönné, Lamotte Károly, Miklós Ödön,
Glósz Ödön. Miklós Ervin felv.

Vöröskeresztes nap Egerben. Balról jobbra: Czillich Annuska, gróf Keglevich Márta, gróf Keglevich Imre, Babics Gyula 9-es huszárfőhadnagy, Okolicsányi Imréné, ifj. Györfly Kálmánné.
ifj. Györfly Kálmán felv.

Hirek a társaságból.

Eljegyzés. Berethei *Marton* Ödön dr. miniszteri osztálytanácsos és felesége, Belatini *Braun* Irma leányát, *Gittát*, eljegyezte farkasfalvi *Farkas* Sándor gépészmérnök, cs. és kir. tart. tüzérhadnagy, farkasfalvi *Farkas* Kálmán miniszteri tanácsos és felesége, kápolnai *Monaszterly* Emilia fia.

*

Andrássy Géza gróf Karlsbadba érkezett.

Beöthy Zsolt Balatonfüreden üdül.

Festetics Taszilóné hercegné *Ella* leányával Marienbadban tartózkodik.

Hadik-Barkóczy Endréné grófné és *Klára* leánya Marienbadban időzik.

Hatvany Béla báró Marienbadban üdül.

Hohenlohe herceg rövid tartózkodásra Hágába érkezett.

Inkey László báró kedden a fővárosba érkezett.

Láng Mihály báró és neje Balatonfüreden időzik.

Lipthay Béla cs. és kir. kamarás és családja Tátralomnicről Parádra utazott.

Mendelényi László, a Kuria elnöki tanácsosa, családjával Leányfalun nyaral.

Nákó Sándor v. b. t. t. családjával Karlsbadból a fővárosba érkezett.

Orczy Andorné báróné Marienbadban tartózkodik.

Papp-Ragány István min. tanácsos és neje Máriacellből a Semmeringen át Radegundba érkezett és szeptemberig itt időznek.

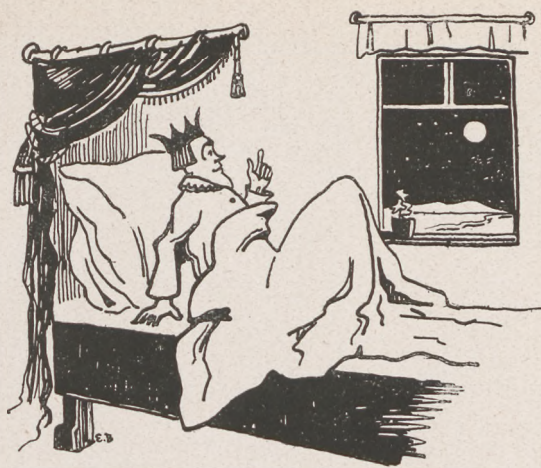
Serbán János miniszteri tanácsos Balatonfüreden üdül.

Dr. Szőke Gyuláék Kassán nyaralnak.

Töry Gusztávné Karlsbadban üdül.

Vojnits István báró Karlsbadba utazott.

Zichy Ödönné grófné Marienbadba érkezett.

Omár király, ki országában
Szörnyű szigorral mondta ki,
Hogy halál arra a merészre,
Akinek bűnös ajkai
Csak egyszer is érintni mernék
Egy fiatal lány ajkát, —
Omár király, mondom, bolond volt,
De imádta a muzsikát.

Reggel két órát orgonázott
Saját kezével a misén,
Aztán ábrándos duda-szónál
Merengett, míg eljött a dél.
Ebéd után egy pikulával
Sípolt, amíg az est leszállt
S végül egy öblös bombardonnal
Harsogta be az éjszakát.

Kilencszáznolc katonabandát
S cigányzenekart százhatot
Tartott az udvarában. Este
Három hangversenyt hallgatott.
Volt neki hetvennégy gitárja
S majd minden évben tönkrenyűtt
Százhuszonkilenc trombitát és
Kétszázötvenhat hegedlőt.

Szóval lelkes, komoly zenész volt.
És mégis egy ködös napon
Hangszereit a falhoz vágta
S felordított: — Unatkozom!
Csömört kaptam e sok zsvajjtól,
Elég a zajból, csönd legyen!
Valami új, valami lágyabb,
Csodásabb muzsika kell nekem!

És jöttek vén bölcsek, tudósok,
Sok pap és szélhámos barát.
Hoztak hangszert nem egyet: százat.
Omár mindet kidobta. Várt.
Nap napra múlt s im alkonyatkor
Egy ifju bekopogtatott
Várkapuján s belépve hozzá
Igy szól halkán: — Költő vagyok.

— Költő vagyok. Zsebembe hordom,
Minden seb édes balzsamát.
Én ismerem, mit szíved óhajt,
A legsodásabb muzsikát.
Ma este hallhatod. Itéld meg,
Hogy van-e ennél nóta szebb . . .
Meghajlott, indult s ment. Omárban
Vad kíváncsiság ébredett.

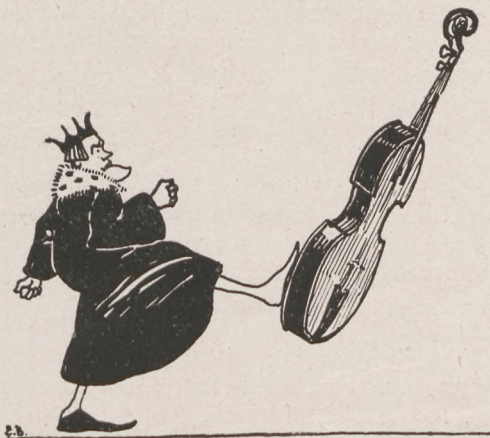
Vágyódva várt az éjszakára,
Fenn égtek már a csillagok
S szemére mégse szállt le álom,
Vergődött, nyugtalankodott,
Majd fölkelt, — künn a rétre ráhullt
A bús hold hamvas sugara . . .
S egyszerre halkán zene zendült,
Minőt még nem hallott soha.

Valami bűvös, epedő, lágy,
Sejtelmes, édes hangzavar,
Szeliden omló, elborongó
Majd felujjongó tiszta dal,
Mint siró fülemile-ének,
Mint felcsattogó csalogány
Dala, úgy bűgött át az éjen . . .
Omár kinézett ablakán.

S mit látott? Tulajdon leánya,
Ki tiszta s szép volt, mint a hab,
A poétával — csókolódzott
Épp az ő ablaka alatt.
Az ő ajkaik csattogása
Volt az a mennyei zene,
Mi oly gyönyört hintett a földre,
Hogy minden elkábult bele.

Omár meredten nézte, látta
S hallgatta a csókos zenét.
Homloka lángolt a haragtól,
De köny borítá el szemét.
Karjait dühösen kitérta,
De ringatózott a dalon . . .
Ekkor előlépett a költő:
— Halál vár rám, vagy jutalom?

Omár még mindig tétovázott,
Mert haragos volt egy kicsit,
De ellágyult, látva leánya
Mosolygó, kedves ajkait.
S tavaszba borult birodalma,
Míg lelkesedve kiabált:
— A világ legszebb hangszerével
Csak muzsikáljatok tovább!

saághi Rusa Ernő dr. szigetvári kir. közjegyző, Vöröskereszt megbízott, felesége a szigetvári Vöröskereszt-Egylet elnöknője, az egészségügy terén szerzett érdemeik elismerésül a Vöröskereszt II. oszt. díszjelvényével lettek mindketten kitüntetve és fiuk Rusa Tasziló cs. és kir. 4-es huszárcapitány, aki a háború eleje óta a fronton teljesít szolgálatot s aki hősi magatartásaért a Signum laudis kitüntetést kapta.

Flamingó.

Irta Bükk Henrik.

Surányi cingár, nyakigláb ember volt és a hivatalában röviden: Flamingónak nevezték. Anyjától hirtelen lobbanó természetet, apjától huszonnégy korona harminc fillért örökölt készpénzben. Igyekezett apja szelleméhez méltóan élni, a mennyiben annak szabó-, divatárus- és egyéb luxus-számláit évenként két-három ezer koronával gyarapította. Flamingó párbajhős volt s élete deléig lovagias ügyei annyira felszaporodtak, hogy könnyebb kezelhetőség szempontjából jegyzőkönyveit mind bekötötte, azután abc-rendben »*Surányi összes művei*« címén könyvesszekrényében helyezte el, mint egyetlen literaturát, mert a részletre vásárolt díszkönyvei már régóta az antikvárius kirakatát ékesítették. (Mellesleg meg kell jegyezni, hogy Flamingó afférjei mind bocsánatkéréssel nyertek elintézését és egy esetben sem jutottak el a vivótermek falai közé.)

A hivatalban mindenki ismerte excentrikus természetét és ha valamit mondott vagy elbeszél, soha senki sem vette komolyan. Rögeszméje lett, hogy addig nem nyugszik, míg híres ember nem válik belőle.

Flamingó örökké bonyodalmas epizódokat keresett. Szeretett volna valami botrány középpontja lenni, vagy országos verekedést provokálni, mely szürke személyét kiragadja a napi nincstelenségből, melyről irnak az ujságok, beszélnek kollégái, az egész világ; a Váci-utcától a korzóig, a korzótól a Városligetig.

Szenzációra lesett, mint a tigris a dsungel ingoványos bozótjában, hogy aztán annál éhesebben csaphasson le zsákmányára. Turfon, kávéházba, utcán már volt egy csomó javára elkönyvelt tétel.

Belekötött ő már az egész világon mindenkibe — a kibe csak lehetett.

Hogy csinálja? Mint csinálja? — töprengett a szerencsétlen. — És a végzet, a mikor a legkevésbé sejtette, akkor lopózott észrevétlenül melléje.

*

Egy verőfényes tavaszi reggel a gépházba küldték Flamingót, hogy az új lokomotivok felszerelésénél felügyeljen a munkásokra. A gépház öreg mestere, Domokos kalauzolta, hogy fontos megbízatásának eleget tehesen. Lobbanékony, izgága természete ide is elkísérte, mint az árnyék. Magas tenórban osztotta parancsait az öreg gépmesternek:

— Majd megmutatom én magának, mi a rend, hogy kell itt dolgozni lelkiismeretesen. Én bennem emberükre találtak . . .

A hatvankétszázöt éves öreg gépmester, a ki Flamingónak öregapja lehetett volna, nem hagyta magát terrorizálni. Erélyesen figyelmeztette, tartsa be az előírt szabályokat, Flamingónak csak ez kellett. Pirosló ábrázattal dörögte a gépész felé:

— Fogja be a száját, öreg, ne szemtelenkedjék! Én teljhatalmu megbízott vagyok és itt most az törvény, a mit én parancsolok!

Az öreg Domokos méregtől alágyujtva vágta vissza:

— Kérem, viselkedjék az ur úgy, a hogy uri emberhez illik. Azért küldték ide, hogy felügyeljen, de nem azért, hogy gorombáskodjék.

Flamingó lüktető lökést érzett halántéka táján, azután méregtől kapatosan, egy erős elhatározó lendülettel, pofonvágtá az öreg gépmestert.

E pillanatban mint varázsütésre megállt a gépházban a munka.

A munkások villámgyorsan rohantak a tett színhelyére és talán agyoncsépelik Flamingót, ha a reá zúduló ütlegek záporában nem sikerül, piszkafa lábainak először életében véve hasznát, egy mellékajtón az utcára kijutni és egy éppen arra baktató konflis mélyén, üldözői elől megbujva elmenekülni.

A szenzáció tehát meg lett volna — de a fekete leves még hátra volt.

Domokos bácsi nem nyugodott bele a sajtó szígyenbe és büntető igazságszolgáltatást követelt.

Első dolga volt telefonon jelentést tenni a botrányról az igazgatóságnak, azután, mivel élemedett kora miatt nem párbajozhatott, az ügyét átadta fiának.

Uram segíts! Épp ez volt a katasztrófa.

Az öreg gépmester fia többszörösen dekorált, kiérmezett, kiserlegezett boxoló, távugró, diskosvető, uszó és — most következik a borzalom — vivóbajnok is volt.

Apjának egetrázó meggyalázásáról értesülve, tüstént provokáltatta segédeivel Flamingót.

— Semmiesetre sem békülés, — izentette a bajnok. — Ilyen súlyos sértésnél nem elégszünk meg bocsánatkéréssel, — pattogták a megbízottak.

És Flamingó fájdalommal vette tudomásul, hogy ezuttal nem jegyzőkönyvre, hanem — bőrre megy a játék.

A segédek végre egy kis budai vendéglőben megállapodtak a következőkben:

Reggel fél nyolc órakor a »Farkas«-kaszárnyában, nehéz lovassági kardokkal, végkimerülésig.

— No, Flamingó, »te ugyancsak beleestél a slamasztikába« — mondták barátai.

Első dolga volt régi vivómesterét felkeresni, kinél gimnazista korában kellett volna huszonnégy leczkét vennie, ha nem költötte volna el a pénzt, a mit boldogult édesapjától kapott e célra.

— Jézus Mária, — kiáltotta a mester, — mikor megtudta, hogy Flamingó az a szerencsétlen flótás, kinek kardját a vivóbajnokkal kell összemérnie.

— Barátom, hiszen maga nem nehezebb, mint egy nehéz lovassági kard! . . . Különben, látott már maga egyáltalában nehéz lovassági kardot?! A mint én a maga bicepsjeit szemlélem, alig tartom képesnek rá, hogy háromszor egymásután fel birjon emelni ilyen pallost! No de bátorság, hidegvér és elegancia! Ez a három jó kellék, hogy az ember ép bőrrel menekülhessen egy párviadalból!

*

Az idő haladt, gyorsabban, mint máskor szokott, legalább Flamingónak tűnt ugy e különös helyzetben, a mibe nyughatatlan vére sodorta.

A hivatalban mindenki tudott a szenzációról, direktortól kezdve a legutolsó vasúti bakterig.

Titokban mindenki örült, hogy a hőbortos Flamingó egyszerű emberére talált, de azért sajnálták is, mert, édes Istenem, megeshetik, hogy az a hatalmas második nyomorékká teszi ezt a szegény keskeny embert.

Reggel fél nyolc óra előtt megjelent Flamingó segédeivel. Az ellenfél jóval korábban érkezett. Ott volt a két orvos és ott feküdt a csillogó, élesre köszörült nehéz lovassági kard, mint beszélő, vigyorgó corpus delicti. Az első igazi komoly párbaj!

— Óh Istenem, — hebegte magában citerázó lábakkal Flamingó, — csak most ez egyszer segíts meg! — ezután soha nem lesz több párbajom!

A segédek megvizsgálták a kardokat. Az orvosok kibontották kötszereiket. Kábító jodoform-illat terjengett szerte a Reitschulban.

Mialatt a delikvensék visszavonultak, hogy lehámozzák testükről a kultura ugynevezett kellékeit, Flamingó segédei elmondtak egy-két csendes miatyánkot, szerencsétlen pajtásuk lelki üdvéért, mert hiszen ez volt az egész, mit védencük érdekében most már megtehettek, minden további a jószágos Isten és a vivóbajnok kezébe volt letéve.

A porondon megjelentek bandazsirozva a hősök. Flamingó olyan volt, mint egy jól kihegyezett fogpiszkáló, a mely egy elszakadt bőrtokból kandikál elő (a bőrtok t. i. a bandázs volt).

Kutató szemek Flamingó mellkasát keresték mindenütt, de sehol sem találták.

Az ellenfél »Ő« annál nagyobb attrakció volt! Melle domboru mint egy kupola, a karja csupa izom és a nyaka vastag, mint a bikáé.

Az ámulat halk morajban nyilatkozott meg.

Ott álltak egymással szemben a hatalmas toreador bika és a hosszú Flamingó.

A bajnok marokra fogta, mint könnyű kis gombostűt a nehéz lovassági kardot.

Flamingó idő előtt fel se próbálta emelni, ne hogy az összecsapás pillanatában blamirozza magát. A segédek karddal kezükben elfoglalták az őket megillető helyüket.

— Rajta! — hangzott fel a vezető segéd stentori hangja.

Összecsaptak.

Flamingó hosszú alakja egy pillanatra meggörbült mint egy élő kérdőjel, azután felemelve a sulyos bárdot sujtott, de nem talált. A bajnok heves vágást mért Flamingó karjára, a mely, hogy ha olyan éles

Moldován Béla festőművész, főhadnagy, a vitézségi éremmel kitüntetve.

lett volna, mint a milyen lapos volt, biztosan két szimmetrikus darabra választotta volna halandó csontjait.

Ujra összecsaptak. És ime, csodák csodája, a bajnok homlokán valódi, hamisítatlan piros vércsöppek jelentek meg.

— Megállj! — vezényelte a vezető segéd.

»Erős karcolás a fejen« — konstataulta az orvos, s miután flastrommal a sebet betapasztotta, megadta az engedélyt a további mérkőzésre.

— Rajta! — hangzott fel ismét halálborzongatóan és a felek még hevesebben csaptak össze.

Flamingó már alig bírta a kardot. A lapos vágások nyomán hurkaformájú daganatok jelentkeztek, de azért végső erejét megfeszítve, még állta a bált. A bajnok elegáns, könnyed mozdulattal még egy utolsó laposat mért Flamingó jobb karjára, úgy hogy az szó nélkül (apró csillagokat látva szemei előtt), erőtllenül ejtette ki kezéből a kardot.

A segédek kegyelemből harcképtelenséget állapítottak meg, attól tartván, hogy a mi ezután következhetik, az már csak tragikus lehet (természetesen Flamingóra nézve).

A bajnok nagylelkűen belenyugodott a sértésnek ebbe a humoros elintézésébe, gyengéden szoritott kezét ellenfelével, megjegyezve: »No barátom, magának nagyobb a szerencséje, mint a tudása, mert ha vágásaim komolyan érik, akkor azt hiszem, engem életfogytiglan börtönre ítélnék!«

Flamingó boldog volt. Hogyne, hiszen szerencsés birtokosa lett egy díszjegyzőkönyvnek és a mi a leg-szenzációsabb a dologban:

»Ő vágta meg a világbajnokot.«

A segédek melegen gratuláltak ehhez a páratlan szerencséhez.

A pocakos vivómester a kaszárnya kapujában üdvözölte. — No, — szólt — ezt csak egyedül nekem köszönheti, mert ha én nem paukolom be magát, akkor székelygulyássá aprite az az emeletes atléta!

Korzó után.

»... A selyemzacskóra, melynek zárja gyöngyházból van, egy kis plaketet alkalmaznak szintén gyöngyházból. Erre briliánsokkal rakják ki a monogrammot. Ez a legújabb divat... Már tudniillik Párisban, a divat fővárosában, a honnan Svájcra keresztül pontosan elhozza a posta a *Figaro*-t és mi, barbár Középeurópa, a világháború közepén is lépést tarthattunk a kultúrával, ha ráérünk. Megtudhatjuk továbbá a *Figaro*-ból azt is, hogy a napfény elhervasztja a virágot és az arcbőrt, de a Roselits, a melyben megvan az egyiknek az illata, visszaadja a másíknak a frissességét. Ez már egy kissé aggodalmasabb, mert nem tudom, a Roselits bejöhete Svájcra keresztül és ha nem, mi lesz, Uramisten, hogyan védekezünk a hervasztó napfény ellen mi, szegény budapesti asszonyok és vajjon divat lesz-e még a Roselits a háború után, vagy futó csillagként tűnik le Páris egéről, hogy örökre elérhetetlen maradjon számunkra.

Óh, óh, milyen borzasztó is ez a háború, még megeseik, hogy divat volt valami a Szajna partján, a mit mi nem utánozhattunk és tulajdonképpen azt sem tudjuk egész biztosan, vajjon hosszabb-e ebben a pillanatban a szoknya a Bois de Boulogne sétaterében, vagy rövidebb és milyen a színe a harisnyakötőnek: halványlila-e, avagy gyöngye rózsaszín. Persze, gyöngyház és briliáns csak akad a jobb házaknál, a mit a selyemzacskóra tegyen az ember és ez némileg vigasztaló a háború borzalmai között, a mikor vaspénzt vernek — micsoda divat! — és fogadni mernék rá, hogy ezért a vasért senki sem fog aranyat adni.

A tréfából talán elég is, ellenben egészen komolyan kíváncsi vagyok rá, mit remél a cuoneói kanonok egyházközsege katonáihoz irt nyílt levelétől, a melyben azt siratja, hogy »a római asszonyok mindig gyászruhában jártak, ha háború dult, ma pedig úgy öltözködnek, mint a kötéltáncosnők: rövid szoknyát, magas cipőt, átlátszó harisnyát viselnek, mezitelen a nyakuk és a mellük, festett az arcuk és olyan leirhatatlan hajviselettel torzítják el magukat, a milyent csak ostoba libák eszelhetnek ki«. Szó sincs róla, a cuoneói érsek nem tulságosan udvarias, de az igazság többnyire goromba; más kérdés azonban, lehet-e foganatja e pásztori szózatnak Itália ege alatt, a mely mégis csak

közelebb esik Párishoz, mint például — Bukarest, a hol a kitünő lelkiatya ugyanezeket a szimptomákat észlelhetné.

Páris lelke él itt is, ott is és ez a lélek, — fájdalom! — még mindig nem halt hősi halált a fronton és még mindig nem találták föl azt a negyvenkettőt, mely ezt a romboló szellemet valami jól sikerült telitalálattal megölte volna. Olyan ez a párisi divat, mint valami exotikus virág, melynek melegágya a kíváncsiság, éltető napja a hiuság, rügyfakasztó esője a verseny és a mig kíváncsi, hui és egymással versenyezni akaró asszony lesz a földön, csak valami deus ex machina, valami, a negyvenketteseknél is borzasztóbb öldöklő szerszám végezhet a párisi divattal.

Mi, középeurópai barbárok, tétován találgatjuk, mit lehetne csinálni és teóriában születnek is tervek, programok, — de menj ki az utcára és nézd végig a sétáló korzót, lemondással térsz haza kis szobádba, mondván: szünjete meg remélni! És én úgy gondolom, most, a háború lármájában, az örület paroxizmusában kár minden szóért; most meghal, a kinek kell és élni, élni akar, a ki tud. De majd egyszer, ha béke lesz a világon és kiabálni fog a Csend, ha majd árnyak nőnek a falon és a sírdombok halkán beszélnek, ha Galicia mezőiről testvér izen a testvérnek az Isonzó partjára és a nagy csendben meghalljuk ezt az üzenetet, — majd akkor talán kényelmetlenül fogja érezni magát nálunk a párisi divat és talán megérjük, hogy Svájcra át nem kacérkodik velünk a briliáns gyöngyház, a tér-

digéző cipő és nem lesz az élet mindenütt egyforma.

Majd akkor... Ha csend lesz és a kik hazajönnek, szeretni fogják ezt a csendet azokért, a kik nem jönnek haza sohasem...
Egy asszony.

Nézz a szemébe a fájdalomnak. A fájdalomban vigasz van és tanítás.

*
Ne beszélj, csak ha kénytelen vagy vele és ne mondd el, csak a felét annak, a mit gondolsz.

*
A ki sokat idéz, csak azt bizonyítja, hogy egy más valaki elmés.

*
Csak az nem felejt, a kit elfelejtettek.

Szováta, július végén.

Hangulat.

*Fenn a fürdő fenyves erdejében
Nyílnak karcsu, lilaszín virágok.
Kápolnámba lurdi szűz szobrához
Csokrot szedni néha arra járok.
Kápolnában orgonaszó mellett
Szent csodáról zeng a hálaének, —
Piros bogyót, érett málnaágot,
Viszek lelkem lángoló hitének.*

*Mit vigyek még,
A mi néki tetsző?
Mit vihetnék,
A mi tiszta, drága?
Patak partján
Köszikla tövénél
Elnyílt már a
Nefelejts virága...*

Ornysantheme

Mária

Irtá Illy János.

1.

Nehéz szagu jázminok töltötték be kábító illattal a huszonnégy éves leány hangtalan sóhajoktól remegő szobáját. Egy reszkető kezű anya kötözte össze őket a lelke mélységes szeretetével. Mária megcsókolta az anyját és meleg könnyektől égő szemével megsimogatta a virágokat.

Körülötte ott zajlott le az élet a maga csillogó örömeivel és Mária összeszorított ajkakkal, hangtalan fájdalommal a lelkében bámult bele egyhangu leányéletének homályából a káprázatos, ragyogó csillogásba.

Egy pár virágszirom lehullott az olcsó, himzett asztalterítőre és szeliden mosolygott a szoba fehér tisztaságában. Minden olyan sejtelmes, olyan titokzatos volt ma, mintha emlékekről, fájdalmas és örömteljes emlékekről regélne neki minden...

Azanyja elaludt a vén szakadtólú karosszékbén. Lábujjhegyen, mint egy titokzatosan lengő fátyol osont oda Mária és párnát tett az öreg asszony feje alá. Nesztelenül becsukta az ablakot. A kisvárosi ház udvarának zaja elcsendesedett. Tompa hangtalanság terjesztette szét lomha szárnyait a szobában. Mária egyedül maradt az emlékeivel.

Egy levendulaillatos fiókból levelek kerültek elő. Sok boldogságot, gyönyörű örömeket hazudó irások. A betűk, mintha mindmegannyi apró, gunyolódó kis manók volnának, incselkedtek, kacérkodtak vele, belenevettek a sóhajtásaiba, a rideg élet álomsorvasztó hideg nevetésével. Mária végigolvasta valamennyit. Ujra. Azt akarta, hogy elkábitásák, ha csak egy röpke percre is a szépen hazudó irások, a melyekből féltve őrzött szerelem titkos illata terjedt szét, mint fehér zárdai leányok him-

nusza a tömjénes klastromi templomban. Lágyan suttogó, szerelmes szavak zenéje tért vissza hozzá elmúlt napok ködéből. Milyen messze is voltak akkor ők ketten a való élettől. Azt hitte akkor, hogy mindig így lesz, azok a lágyan suttogó szavak örökké így fogják a szívét édes álomba ringatni.

Egy napon azután elröpültek az álmok és az élet kegyetlen keze rázta fel a lelkét. A fiu új örömeket keresett. Megunt csókok hervadt mosolyával az ajkán levelet irt a leánynak, a melyben az élet parancsszaváról, a szegénység, a nyomoruság szomorú tüskés virágairól beszélt neki...

Mária eltette ezt a levelet is a levendulaillatos fiók aljára, végakkordját egy gyönyörű leányálom édes muzsikájának...

De a lelke titkos remegésével erősen hitte, hogy egyszer majd újra eljön az álom, újra megcsó-

Paulay Erzsébet, a Nemzeti Színház tagja, a háborús jótékonyág terén való buzgó működése elismerésül a második Vöröskereszt-kitüntetést kapta.

kolja majd a lelkét és ő boldogan engedi át magát az édes muzsikának . . .

2.

Egy forró nyári napon dalos ajku, virágbokrétság fiuk mentek végig a napcsókolt utcákon, a melyeken zászlókat lengetett a szél, megannyi szent áhitattal remegő bucsuszavát az itthonmaradt embereknek. Ott ment ő köztük és Mária szive feldobogott, mintha titkos gondolat rejtett szava lett volna a szive dobogása.

És mikor elcsendesült a dalos utca és néma aggodalom ereszkedett le az anyák, gyermekek és kedvesek életére, — Mária is ott őrizte a lelke mélyén ennek a néma aggodalomnak egy foszlányát, csendes, hangtalan fájdalommal. Mikor pedig néhanapján hírek keltek szárnyra, mint nagy, fekete halálmadarak, Mária titkos remegéssel susogta el imáját a kisvárosi templom szelid szemü Máriás oltáránál . . .

3.

Egy hideg őszi estén, a melynek hűvös sóhajtásától megzörrent a kisvárosi lakás ablaka, Mária ott ült az ablaknál és a szürke udvaron át elszállt a lelke oda, a hol fűrge járasu golyók oltanak ki ifju emberéleteket. Vérző nagy sebek fájó nyöszörgése vált ki a sejtelmes csöndből és dobogtatta meg Mária szívét.

Az ajtón halkán kopogtatott az álom. Egy fehérbe csavart fejű katona állt meg benne a császár elnyűtt, megkopott kabátjában. A mellén ezüstérem fityegett, mint a szürke felhős égen keresztültörő holdnak tányérja. Megfordult az ablaktól és egy hangtalan sikoly szakadt fel a lelkéből. Nem akart hinni benne, hogy a valóság hozta vissza neki a durván ellopott álmot. De mégis ő volt . . . igen, ő az . . . a szeme bágyadt csillogásu, mint egy fényvesztett drágakő, az ajka körül valami nagyon szomorú, félelmes titkokat takaró erőltetett mosoly ül . . .

— Sándor . . .

— Mária . . . eljöttem magához, a szenvedő lelkem üzött, kergetett ide a maga közelébe . . . Ma jöttem onnan, a hol ezer fájdalmat, szenvedést szül minden perc . . . enyhülést, megnyugvást keresek, Mária . . . Tudom, hogy a maga szeméből felém áradó melegség újra erőt fog adni, hogy elviseljem a szenvedések nyomasztó emlékének sulyát . . . Mária, meg tudna-e bocsátani nekem? Nagyot vétettem maga ellen, de látja, a szenvedés vissza hozott magához és én eljöttem ide egy kis melegségért, egy kis szívért, a melynek a dobbanása egybeolvadjon az enyémmel, mert én . . . én a császár szomorú katonája félek, Mária . . .

4.

A szobában petroleum-lámpást gyújtott a huszonegy éves leány anyja, a melynek szelid fénye körülsimogatta az ismerős butorokat, a fehér, olcsó, horgolt csipketerítőket, a vén, szakadt ölü karosszékeket, a kalitkában csipogó sárga kanárit. Sándor valami nagy, szent nyugalommal ült le a tányérban párolgó leves elé és mogorva szakállából kicsillanó szemével hálásan simogatta meg Máriát . . .

A legszebb háborús karrier: Kovásznai Vén Zoltán, 24-ik honvédegyezredbeli hadnagy. Önként jelentkezett a harctérre. Hősi magatartásáért a kis ezüst, a nagy arany vitézségi érmet, a III-ad oszf. katonai érdemkeresztet és a vaskoronarendet kapta. Soron kívül léptették hadnaggyá. Mellette Kiss Menyhért, az ismert poéta ül. Báró Bianca felv.

Az egri dohánygyári bölcsőde, melyet Szmrecsányi Lajos egri érsek létesített és tart fenn.

Az északi harctérről: Gulyás-ágyúk Nikolajevics Miklós nagyherceg erdejében. Kolossváry hadn. felv.

Hersch Mihály

ezredes, a 32. gyalogezred lábbadozó osztagának létesítése óta közszeretben álló parancsnoka. A Signum laudis és több kitérés tulajdonosa.

Könyvek.

Néha-néha visszatér szivünkbe a mult lelke; egyszer egy imádságos könyvben őrzött hajfürt hozza vissza, máskor fakó levelek idézik föl, vagy egy halk sóhaj szárnyán száll felénk. És van ugy is, hogy egy drága, szép könyv beszél róla nekünk és hajfürt, sárguló levél, sóhaj és könyv tulajdonképpen egyik: édes-bús árnyak a tegnapi országútján, a hova remény, vágy, szenvedelem sohasem érnek el, csak az emlékezet. A Krudy Gyula új könyve, az *Aranykéz-utcai szép napok* is az emlékezet édes írása, — novelláknak mondja a szerző, de nem azok, — mesék a nagyoknak, lelket simogató történetek, a melyek talán nem így történtek, de a kik élnek és szeretnek (a mi voltaképpen egyet jelent) ebben a színes, illatos világban, így éltek és így szerettek valamikor. A régi Pest, a mult század első felének levegője árad felénk e könyv lapjairól és a mig olvassuk, megállunk a jelen rohanásában és úgy nézünk vissza a multra, mint hegyoldalon kapaszkodó vándor a mélyben viruló völgyre, mely nyájasan mosolyog a ködpára alól. Jártunk-e ott valamikor, vagy álomkép játszik velünk? éltünk-e akkor, vagy csak szerettünk volna élni? — édes tünődés ez, a mitől megfájdul a szív örömeiben. A mult az ifjúság, ha paradoxonnak látszik is — és Krudy is a huszas évek elégiáját írta meg ebben a könyvben forró szerelemmel. Az *Aranykéz-utcai szép napok* a békéscsabai Tevan-cég kiadása, mely minden tekintetben méltó a szép munkához. A könyv ára füzve hat korona kötve nyolc korona ötven fillér, amatőr kiadásban husz korona. Major Henrik bájos fametszeteket készített Krudy könyvéhez művészi illusztrációkul.

Gyóni Géza az orosz rabságból, rejtélyes módon egész kötetre menő verset tudott hazajuttatni. Csodálatos őserő, a mely a magyar költő gondolatait, sóhajtásait, panaszait és üzenetét, Szibérián és a Kaukázuson, fogolytáborokon és harctereken át gondviselészerű erővel hazajuttatta.

Levelek a kálváriáról és más költemények a címe a szibériai verseknek. És ez a kálvária ott él, a kötetben, ott hirdeti ezer és ezer szenvedő szomorú magyar lelkének minden rezdülését, ott szólaltatja meg bánatukat, hazakivánczolásukat és üzenetet hoz tőlük.

E versek alaphangja mindenütt Szibéria, szenvedés, magyar elbusulás. A himnusz mélységes hangjait szólaltatja meg, de néha fellobog a gyűlölet lángja is.

Harminc egynehány verset távoli szerelmesének küldött el Gyóni. A férfilelek mélységeibe újabb költőink közül alig világított be valaki intenzívebben, mint ezek a versek, a melyekben az elképzelés ereje ledönti az irtózatot távolságokat, a nő álomképe valósággá válik, a költő végigéli az itthonhagyott nő minden gondolatát, s becézni, féltetni, imádni olyan olvadóknak, lány nyelven tud, a hogyan csak az elérhetetlenség távolából a rajongás extázisában lehet.

Az Athenaeum igen szép köntösben bocsátotta ki Gyóni Géza szibériai verskötetét s vele együtt a przemysl-i verseket is új kiadásban adta ki. Mindegyik kötet külön-külön egy korona hatvan fillérért kapható a könyvesboltokban.

Örök találkozás címmel Böszörmény Géza is adott új novellás könyvet, kedves, friss történeteket, melyeket szívesen olvasunk. Egyet közülük olvasóinknak is bemutatunk.

Roboz Imre *Az irodalom budoárjában* címmel írt könyvet népszerűbb íróink intimus magánéletéről. Kissé szokatlan tárgy nálunk, de közönsége bizonyára akad ennek is. Az író az ujszerűség gondolata vezette; ilyen még nem volt és miért ne legyen ilyen is. A csinos kiállítású kötet Dick Manó kiadásában jelent meg.

Az *Egyetemes Regénytár* legújabb kötete Ingeborg Vollquartz dán írónő *Az ezredes ur leányai* című regényét hozza jó fordításban. Ára egy korona husz fillér.

Ivanski Sobotic Emil

34-ik gyalogezredbeli százados. A háború kezdete óta állandóan a fronton van. Hősi magatartásáért a Signum laudis kiténtetést, a német vaskeresztet, a III-ad osztályú hadiékítményes katonai érdemkeresztet és a vaskoronarendet kapta.

Wlassics Tibor.

Székely Aladár felv.

LESZ KIKELET MÉG . . .

Be sokat sirtam . . .
Sokat fájt az Élet,
Elköltözhetnék jobb hazába már . . .
Könyezve bíztam,
Utunk egybe téved,
Tán jó napom még, mely nem lesz sivár.

Várom a Tavaszt,
Illatos világát,
Mely meggyógyítja a sois betegét,
Várom a Tavaszt,
A fakadó rózsát,
Az Ég malasztját, csodás melegét.

Lesz kikelet még!
Mesék kikeletje,
Mikor majd ketten együtt álmodunk,
Gond, bú, betegség,
Minden elfelejtve,
Örömben élünk, bajról nem tudunk.

Fehér lelkeddel mellettem fogsz állni,
Rám varázslod lelked igézetét,
Mikor a Multat már mind eltemettem,
Visszaadod éltem vesztett hitét.

Fehér lelkeddel mellettem fogsz állni,
Mi gyönyörű, felséges lesz a Lét,
S én rajongással foglak úgy imádni,
Mint hívővé lett pogány Istenét . . .

Wlassics Tibor.

özv. Pataky Lászlóné

nőikalap-üzlete

Budapest, IV., Váci-utca 23. I. emelet.

Telefon 56-74.

Beszél minden a holt katonán.

Irta: Böszörmény Géza.

Hadnagy volt a katona. Szép, aransujtásos, arany csillagos huszár. Most: hulla, piszkos, véres hulla a sáros földön. Erős rohamot intéztek a támadó ellenség ellen. Szörnyű volt az összecsapás. Szörnyű és halálos.

Ott feküdt a halott hadnagy a földön, a sárban, a vérben, a mocsokban. A katona bátor volt és hős. Hősi halált halt. Szomorú teste már három napja kushadt a véres sárban. Szeme és szája: nyitva maradt. Szája tömve aludt vérrel és sárral. Fehér fogai közé egy orosz fegyver volt csapva.

Nagy, üveges szeméit nem fogta le senki, úgy maradtak nyitva, mint elhagyott, régi, ódon várban az ablakok . . .

Ugy feküdt, mozdulatlanul és némán, de: beszélt minden a holt katonán . . .

Az *arany csillag* (a mely a megtört galléron fénylett): Hős vagy! Én büszke vagyok reád és szeretlek. Csak fényt és dicsőséget hagyta reám, mert szeretted te is engemet. Még gyermek voltál, mikor bohó fővel már reám gondoltál. Forró, nyugtalan álmaid éjjel mindig engem rajzoltak vágyakozó szemeid elé.

Bátor, erős szívvel küzdöttél értem, hogy elérj. Sokról mondtál le én miattam. Sokat változott a dolmányod gallér dísz, míg végre: találkoztunk. Emlékszem. Ősz volt, mikor először ragyogtam gallérodon és te akkor nagyon boldog voltál. Én hoztam neked a legnagyobb boldogságot is. Feszés atillád alatt hevesen ugrált ifju szived, mikor üdvözöltek a kartársaid az én jöttöm alkalmával.

De azt is láttam, mikor: kedvesed örült. Csillogtak szemei, mikor meglátott, talán fényesebben, ragyogóbban, mint jómagam. És örültél te is. Boldog voltál, hogy őt boldognak láttad és hogy ujjongott annak, a minek te. Ezt a két boldogságot én hoztam neked. És te jó voltál hozzám, küzdöttél értem és vártad csillag-testvéreimet is, hogy jőjjenek. Igen vártad. Várta ő is.

Vége jött. De nem a testvérem, hanem a: háboru. A Halál. És te ott voltál az elsők között. Kötelességed megerősített, nem ismerted a félelmet. Rohantál előre: szilaján és büszkén. Szived minden tüzes hevével. Hős voltál. Ott ért a Halál az elsők között, ott tiport reám is, hogy ne ismerd meg sohasem testvéreimet, hogy csak én egyedül hirdessem a te nagy dicső emlékedet, én: az egy arany csillag.

A *tiszti sapka* (a mely a fejtől valamivel távolabb összetörve és keresztüllőve ragad a sárba): Tehát örökre elváltunk. Nem foghatom le többé lenge barna hajadat, mely bomlottan, összekuszálta issza a piros vért; talán a te véredet is, mely a szivedből hullott. Sár tapad rá. Sár és vér a szép bársony hajadra, melyet azelőtt kedvesed cirógatott meg lágyan

Kardos Rózsi és Juci

fényképészeti műterme

Budapest,

Telefon: 105-80.

IV., Váci-utca 11/b.

farkasfalvi Farkas Sándor.

berethei Marton Gitta.

meleg ujjával, melyet talán még ajkának lehellete is érintett, mikor széthullva kuszált forró keblén. Most a szél borzolja árva hajadat, melyet olyan gonddal ápoltál naponta, hogy szépen simuljanak büszke, nemes, nagy homlokod felett. Oh, most nem borulhatok fejedre, mely annyiszor égett izzó büszke mámorok tüzeiben. Most itt kuszálódik hajad összetapadva a sárba és kedvesednek szép keze soha, soha nem fogja megérinteni.

A csizma: Ugy-e, azelőtt milyen ritkán vettél fel engemet. Csak finom szőnyegen, márványon és parketten jártam. De azért én is láttam őt. Kicsiny cipője egyszer rám tiport. Csak véletlen volt az egész. Azért nyoma megmaradt, egy kis karcolás vonul végig rajtam, melyet az ő kicsiny cipőjének a sarka szántott. Milyen vigan pengett rajtam a sarkantyú, mikor léptél. És most az egyik eltörve görbül a szár felé, a másik mélyen bevágódott a földbe.

Jómagam pedig sár vagyok és vér. Rég voltam tisztára kefelve, csak úgy ragad rajtam most a piszok. Keveset voltunk együtt, de most utoljára én vagyok veled. Hány lónak szügyét vágta sarkantyú éle, míg ide jutottunk. És most itt pusztulok el én is veled. Rajtad maradok örökké, még csontodat is én fogom takarni.

Száj: Én is hideg lettem. Megaludt bennem a sok vér. Fogaim fásultan harapnak egy puskacsövet. Most már: kék, fehéres a színem és nemsokára fekete. Pedig egykor milyen duzzadt voltam és piros. Hang már többet nem jön ki rajtam. Nem fogom többet kiáltani:

— Vigyázz! Rajta honvéd, rajta, rajta!!..

Most már suttogni sem fogok. Pedig egykor menyinyit suttogtam valakinek! Lágy, puha szép meleg szavak hagytak el és szívét kerestem hangommal a kedvesnek. Igen, a szívét kerestem és mégis, — nem tudom hogyan — ajkára tapadtam, mely szintén égett és véresre harapta vonagló ajkamat. De előbb fülét

érintettem, mikor rajongva sugtam neki a forró szavakat: szeretlek, szeretlek, nagyon szeretlek!

A fül: És én úgy tudom, visszafelelt, de százszor szebben. Nevedet belém lehellte mindig és hallottam, hogy melle milyen forrón zihált zenélve. És sokszor hallottam: sirt is szegény.

Ujjak, a kézzel: Akkor is, mikor utoljára karoltuk karcsu, meleg derekát. Mikor megfogott minket: szorított parányi kis keze. Rajtam még csillog karikagyűrűje, mely oly nagy örömet hozott, melyet olyan büszkén viseltél, mint a: legnagyobb kincsedet. De most leszdedik rólam és ki tudja hova kerülök? És ki tudja hová kerül a párom?

Kard: Fogj erősen. Markolj és szoríts. A testvéreim öltek meg. Egyik golyó-testvérem átjárta szivedet és sok, sok kard-testvérem hagyta rajtad nyomát. Vélem indultál hazát védeni, hogy embert öl. És öltem is sokat. De lásd, testvéreim, idegen testvéreim túl sokan voltak és nekünk így győzni nem lehetett. Nézz végig rajtam: (ha látna még szemed) mennyi vér. Mennyi piros meleg vér csurgott le rólam. Még a markolatra is csurgott elég.

Egy arckép: (mely dolmánya belső zsebében simult szive felett, a kedvesének az arcképe, egy golyó éppen a fejét furta át és keresztül szaladt a hadnagy szívére): Isten veled! Isten veled édes, te szomorú áldozat a haza oltárán. Elváltunk hát! Elváltunk örökre és mi többet a földön nem találkozunk soha! Isten veled!

*

Kis női revolver: (egy szép leány-hulla kezében, a mely végig terülve fekszik szobájának pamlagján. A leány másik kezében fénykép, mely egy huszár-hadnagyot ábrázol, és egy tábori levél, melyet vőlegénye küldött a harctérről: Ha híred hallod, hogy én már nem vagyok — és ha te is úgy óhajtod — jőjj hozzám, kedves, majd találkozunk. Viszontlátásra: Jegyessed): Te is áldozat vagy. Hívebb vagy kedvesedhez, mint más!

Miklós Ödön alacskaí birtokán: Szabadságolt katonák végzik a cséplést és hordják a gabonát.

Glósz Ödön dr. felv.

Szedán.

Irta Alexander von Roberts. Fordította Zsoldos Benő.

(Elbeszélés.)

(Folytatás.)

Ámde a társaság a tűzhely körül békességes, nyugodt családi képet nyújtott. Puhlmann ügyesen tartotta a gyereket és a rögtönzött tejes palackot. A többiek ültek és feszült figyelemmel kísérték ezt a fontos mozzanatot. De hogy' ivott ám a kis francia! — hogy' szoptak és cuppogtak az ajkai! — hogy' dolgozott a kis szája és a két pofácskája! és micsoda igyekezettel és gyönyörűséggel nyögdécselt közben-közben. Azt már aztán meg kellett nézni.

— Tudja, hogyan kell jót huzni a palackból — szólt Miesler, miközben a levest kavarta vacsorájukhoz egy hosszú kanállal. — Majd egy másik palackkal is kell adnod neki!

— Te vén agglegény, te! — kiáltott Krause, az egészség öre. — Te az ő étvágyát a magadé szerint mérlegeled. Jobban tennéd, ha bevezetnéd a tehenet ide a házba és a gyereket alá helyeznéd!

— Nézz ki csak, különben odaég a vacsora — szólt Puhlmann, a mint felrázta a palackot s ismét az éhes kis szájba helyezte azt. — Itt van, itt van, kis emberkém!

Hallgatásba merült a három katona, a mint a tűz mellett ültek, figyelve, hogyan forr a vacsora. A hó még egyre hullott odakünn, a tűz fényesen lángolt és a baba egyre cuppogtatta ajkait és megelégedett nyögdécseléseket hallatott. Mindnyájan a maguk messze-távoli otthonukra gondoltak s közülök ketten a saját kis gyermekeikre, oly messze — óh Istenem! mily nagyon is messze voltak akkor!... Puhlmann állandóan a térdéin levő babán nyugtatta a szemeit, ámde gondolatai a maga hat gyermekénél időztek s világosan hallotta gyermekek hangjukat, bár ő egyre a gyerekeknek sutogott:

— Igyál, kis pajtásom, igyál! — és érces hangja szokatlanul nyájasan hangzott.

Krause szemei egészen elvesztették kerekre nyílt kifejezésüket és észrevehetően pislogtak. Legfiatalabb gyermeke, a harmadik, akkor született, mikor ő már a harcmezőn volt, így hát nem is láthatta még. Most körülbelül olyan idős, mint ez a francia gyerek és természetesen egészen olyan szép lehet, mint maga az apja. Szeretné tudni, hogy kihez is hasonlít. Újság olyan ritkán érkezik. Lelki szemeivel látta feleségét

otthon ülni a tűz mellett, ölében az ismeretlen kis gyermekkel.

De a profán agglegény, Miesler, hirtelen félbeszakította ezeket a szent álmódásokat!

— Apropos! Most már elég ám neki; de mi, mi még valamiben hiányt szenvedünk!

Hihetetlen! Ebben az egész szokatlan izgalomban teljességgel megelégedtek a leglényegesebb eljárásról, a pince megsejteléséről. Azonnal le kellett hát mennie.

Valaki erősen topogott künn az ajtónál, a havat verve le a lábáról s a következő pillanatban belépett a század parancsnoka. A hó még csillogott a köpenyén és a baslikján, a mikor betoppant.

— Csak maradjatok a helyeitekben, — hangzott a zuzmarás bajusza alól.

— Betekintettem, hogy lássam, mi körül foglaltok? — és nevetve szalutált a gyermeknek. — Ah, ő az! *Bon soir, monsieur!* Biz' Isten, micsoda erős kis jószág! Megkapta-e már a maga táplálékát?

— Igen, uram, ő már teljesen rendben van, — felelte Puhlmann.

— Ti hárman itt borzasztóan nagy kényelemben vagytok — aztán a fazékre mutatva, kérdezte a hadnagy — mit főztök ebben?

— Krumplicevest, gyermeksírással keverve — mondotta Miesler némileg szabad hangon. Óvatosan hallgatott a sonkáról meg a kolbászról.

— Vigyázz, Miesler, hogy az étvágyadat tönkre ne tegye a gyereksírás. Te ma éjszakára előőrsi szolgálatra leszel beosztva!

A meleg tűzhely mellől kimenni a hideg, havas decemberi éjszakába — »Oh, uram!«

Puhlmann minden darabossága mellett is nemeszívű volt és most szót emelt a Miesler érdekében.

— Ő az egyedüli közöttünk, uram, a ki meg tudja fejni a tehenet. A fejés miatt, uram!

— Igen? Oh igazán, akkor nem — nem akarlak téged elszakítani a családtól! Mi a neve a babának?

— Nincs neve, uram!

— Nincs? De kell, hogy neve legyen. Adjatok neki azonnal. Valami szépet. Nem valami ostoba majomnevet. Gondolom például, nevezzük el őt valamelyik ütközetünkről.

— Nagyszerű, uram! — kiáltott Krause, kerek szemeivel erősen hunyorgatva. — *Spicheren* vagy *Wörth*, valami ilyen nevet!

— Nem elég jó hangzásuak — vágott közbe Puhlmann. — *Mars-la-Tour* vagy *Colombey*... nem, egyik sem ezek közül; de *Gravelotte*...

— Gravelotte, ez leánynév, — vigyorgott Miesler.

— Nos tehát: *Sédan!* — szóló nevetve a hadnagy.

— *Sédan* híres név a maga nemében. *Bon Soir, Monsieur Sédan!*

A baba abbahagyta a szopást és kerek fekete szeméit rámeresztette a hadnagyra. Haragosan fényltek azok és mily méltatlankodva dolgozott a kis ökleivel!

— Védekezik, *naturellement!* Sehogy sem tetszik neki, hogy *Sédan* legyen a neve, — kacagott a hadnagy. — Ámbár ő akarva, nem akarva el fogja tűrni ezt a nevet, a miként az idősebb honfitársai is kénytelenek vele megbékélni. — Aztán hirtelen alacsonyabb hangon folytatta:

— Hol az anyja? Szegény kis fickó!

— Gyujtsd meg a lámpást, Miesler és kalauzold a hadnagy urat, — szóló Puhmann.

— Mi lesz a temetéssel? Természetesen a nyelvű *curé* elmenekült! Majd — rekvirálni fogok egyet. Ha egy pap nem lesz itt holnaputánra az éneklő fiukkal, a papi ruhákkal és mindennel s a temetés nélkülözni fogja a szokásos ünnepélyességeket: a legközelebbi község huszezer franknyi sarcot fog fizetni. Majd megkapjuk!

A hadnagy boldog volt, hogy mily pompás fogással szerez ő majd papot.

— Egy pap vagy huszezer frank, — szóló nevetve.

Aztán rendes modorát véve fel:

— Te ács vagy, ugy-e Krause?

— Igen, uram!

— Akkor hát csinálj az asszonynak egy tisztességes koporsót, értetted? Láttam egy ácsműhelyt a templom mellett.

— Igen, uram!

— Fel leszel mentve az őrszolgálat alól. Te is Puhmann, családi ügyek miatt.

— Igen, uram!

— Jó éjszakát! Nagyon mélyen el ne aludjatok, hogy meghalljátok a riadót. Azok a gazember *franc-tireur*-ök elég hamarosan fognak jelentkezni.

— Jó éjszakát, uram!

Egy negyedórával később Miesler jött be lassan a szobába, szuszogva és nagyokat fujva, a karjai tele voltak palackokkal.

— Savanyu biz' ez, de legalább van valami inni való, — mondotta. Ő már kostolót tartott a pincében. — És lám, ilyen a véletlen. Ha mi most nem versejzhetnénk a kis gyerekekkel szomszúság dolgában — oh igaz, hogy el ne felejtsem, neki most már *Sédan* a neve — bizony nem volna módunkban végezni a borral, mielőtt elmegyünk, már pedig ez sajnálatos dolog lenne.

— Elég gyorsan a végére fogunk járni, — szóló Puhmann szárazon és meggyőződéssel. — De most ám dugjuk a bölcsőbe a gyereket!

Aztán gondosan lefektette a babát a kis ágyába.

— *Bon soir, Sédan!*

Majd hozzáláttak és elfogyasztották a Miesler vacsoráját, a mit borzalmasnak nyilvánítottak; jókorákat szeltek a sonkából és kolbászból s itták a savanyu bort. Eleinte morgolódtak a savanyúsága miatt, de azért csak megitták az egészet, tósztot mondva *Sédan*-ra, a csatára és *Sédan*-ra, a kis lelencre.

Végtére is erőt vett rajtuk a kimerültség. Az ő csapattestük ma körülbelül éjjeli két órakor indult utnak és nagyon kemény napjuk volt.

— Ne menjünk-e lepihenni, fiuk? — kérdezte Puhmann.

Polesini Gino marchese, 4-es dragonyos hadnagy, önként jelentkezett a harctérre. Több kitüntetésben részesült.

Az ágy-kérdés megoldást nyert, mert Krause, a sovány, kijelentette, hogy egy kettős ágy elég széles ahhoz, hogy három ember aludhasson benne. De a kövér Miesler önként visszalépett a »tripla alliance«-tól és a tűz mellett csinált magának fekvőhelyet. Nemsokára békés hortyogás vette át a legfőbb uralmat.

De hát rövid volt a nyugalom. Hirtelen felhangzott a riadó... Nem mintha a *franc-tireur*-ök törtek volna elő az erdőből, hogy boszút álljanak, — távolról sem — hanem a kis *Sédan* volt az, a ki a riadót fujta és trombita-hangokon hadat üzent. Nem volt az többé valami esedező siránkozás, hanem kiabálás és sivitás a szenvedélynek oly váltakozó hangjain, a melyek egyszeriben pocsékká tették a törődött emberek éjszakai nyugodalmát. Bosszu volt ez a nevéért, avagy nemzeti érzéseinek ösztönszerű kinyilatkoztatása?!

RADÓ VADÁSZFEGYVER
garantált jó lökésséggel
páros ejektoros garnitúrák
az összes létező gyártmányok különlegességei
prizmás vadász- és tábori távcsövek.
Fényképező gépek teljes felszereléssel.
Radó A. és Tsa Budapest, Egyetem-tér 5.
fegyverüzletében Telefon 105-82.

És nem volt semmi, a mi lecsendesítse őt. A palack tehetetlen volt.

Nos, a két családapa tudott ugyan már hasonló esetről, de most aztán semmi más nem volt hátra, mint a türelem. Ismét és ismét felugrani az ágyból, — riadó és megint riadó.

Szegény Miesler!

— Holnap önként jelentkezem előőrsi szolgálatra, — fenyegetőzött.

— Ez csak az első három vagy négy éjszaka lesz így, — szólta Krause szárazon, hogy ráijesszen Mieslerre. — Neki most meg kell bennünket ismernie s nekünk is meg kell vele ismerkednünk.

Miesler felragadta a savanyu-boros palackot és látható kétségbeeséssel kezdte hajtogatni, — ismét összekuporodva a kuckójában, mialatt a szoba visszahangzott a bömböléstől, a mit a másik két ember hiába iparkodott lecsittítani.

— Megházasodni, — csakugyan!

Dühös vállvonogatással mondott le ismét ünnepelesen a házasságról. Ettől kezdve a *du jour*-teendők egyike volt felkelni és elkészíteni a baba palackját, — Puhlmann és Krause felváltva végezték ezt. Tanácsolták Mieslernek, hogy nézzen magának más szálalás után.

— Mit? elhagyni benneteket a gyerek miatt? No, az volna még csak remek dolog. Az egész század folyton csak rajtam kacagna!

A Sédan-epizód nagy érdeklődést keltett a katonák közt. Majdnem az egész század kísérte a szerencsétlen anya temetését; némelyek talán kíváncsiságból, de a legtöbbször a megható tragédia iránti igaz részvétből. A rekvirált lelkész pontosan megérkezett, teljes egyházi ruházatban, kíséretében a sekrestyével és egy csomó éneklő fiúval. Elhozta a feszületet is, melyet a menet élén vittek. A kis fiúk kiugrottak a rájuk nézve egészen fészekszerű kocsiból, frissen mosott fehér miseingekben. A papnak tisztára borotvált kékes arca a kis bivettája alatt a poroszok iránti néma gyűlölet kifejezését mutatta.

Krause becsülettel végezte munkáját és szép korporsót csinált. Ő és Puhlmann haladtak elől, mint főgyászolók, utánuk ment a hadnagy, ünnepelesen hivatalos arccal, bár némi benső jókedvet érzett a csinos kis *coup* felett, a melyet éppen nyélbe ütött.

Következett a századnak ittmaradt része, — masszív alakok, csenevész, ritka szakállal, elrongyolódott köpenyegekbe burkolva, a *képi*-n a nagy kereszttel. Keresztül gázolták a mély havat, mely teljes némaságban feküdt a falu utcáján. Senki sem tett semmi megjegyzést a szokatlan jelenetre, pedig hát vitéz harcosaik ezreiből sok-sok százan, kik a csatamezőkön estek el, kevesebb megtiszteltetéssel temették el, mint itt ez az ismeretlen parasztasszony, a kit a véletlen ölt meg. De a szívüket izgalomba hozták ama borzasztó nyomorúság feletti gondolatok, melyet a háború árasztott mindenfelé sok otthonra, távol a csataterektől és közel a saját otthonaikhoz. Csaknem mindeniknek volt felesége és voltak gyermekeik, sokan közülük szükségben és valamennyien bánatban és aggodalomban. Senki sem tartotta vissza a könyveit.

Egy hang sem volt hallható, csak a templomharang éles csengése, a mint lassan haladtak a kavargó havon át, mely nagy pelyhekben hullott a kis menetre.

(Folyt. köv.)

Brachfeld F.

Ő csász. és apost. kir. felsége kamarai szállítója.

Tavaszi uri ingek és ujdonságok.

Uli ruházat mérték szerint.

Tavaszi és esőköpenyek!

Budapest, V., Dorottya-utca 1. Gizella-tér sarkán.

Különlegessége. Tábori selyemingek.

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratot nem ad vissza a szerkesztőség. —

Carmen. Ime, a kérdés: „Sértő, avagy hizelgő-e a nőre nézve a férj féltékenysége?” Ime, a mi feleletünk: Sértő. Sértő, ha alaptalan, még inkább sértő, ha alapos. De az is sértő, ha a férj nem féltékeny. Egy férj mindenképpen sértő. — *Zérus.* Köszönjük szives figyelmét. — *Budapest. X. P.* Kezdetleges. — *Szegfű.* Szigorú kritikát kér? Parancsára: A verse nem jó, először, mert nem igaz, másodszor, mert nem vers. A többi ok felsorolását, reméljük, elengedi. — *F. D.* Ötletes. Csak a kidolgozás dilettáns. Megpróbáljuk átdolgozni. — *D. K.* Sümeg. Jönni fognak. — *Meta.* Egy kis simitással sorát ejtjük. — *Leánykacaj.* Nem közölhető. — *Két növény.* „Könygyöngyvirág” és „véreper”! Önt elragadta a Pegazus. — *Bércek barátja.* „Bügó bércek bús barátja” — kezdi Ön és mi nem folytatjuk verse olvasását. — *Hazatérés.* Ez jobb, mint a versek, de sokkal jobbat kell írnia, hogy közölhessük. — *Idem.* Beváltak. — *Julius.* Szépek.

Felelős szerkesztő: DOBAY ISTVÁN

Távollétében a szerkesztésért felel: NÁDASDI BAÁN ACHILLES.

Laptulajdonos: DOBAY ISTVÁN és SZÉNÁSY SÁNDOR DR.

A Magyar Művészet Jövője.

Dr. Lázár Béla könyve.

A több mint 100 képpel illusztrált könyv felöleli a magyar művészet összes aktuális kérdéseit.

— Ára 5 korona. —

Megrendelhető A Társaság kiadóhivatalában (Budapest, Dunapalota-szálló). ::

!! MOST JELENT MEG !!

lovag KERPELY BÉLA könyve:

„Nimródok a fronton.”

— Mulatságos vadászesetek a nagy háborúból. —

A díszes kiállítású kötet ára 2 korona.

(Ajánlott bérmentes küldéssel 2 kor. 45 fill.)

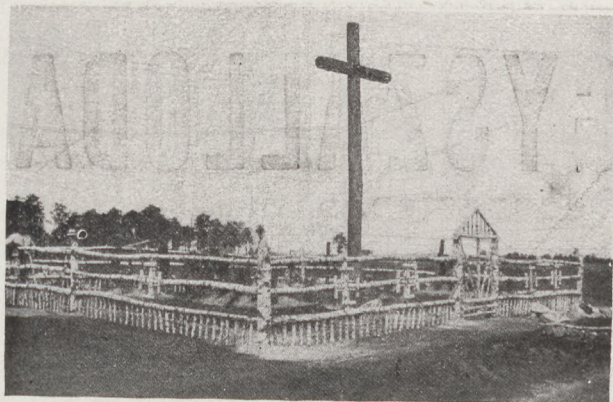
Megrendelhető A Társaság kiadóhivatalában
Budapest, IV., Dunapalota szálló.

Kereszty Ödön 8-as honvédszázados az északi harctéren. Hősi magatartásáért a III-ad oszt. hadiétkitményes kat. érdemkeresztet és a két Signum laudis kitüntetést kapta.
Kollarits huszárőrnagy felv.

Mandolin a fedezékben. Balról-jobbra: Árvay 11-es huszárőrnagy, Skublics 11-es huszárkapitány, báró Jeszenszky 11-es huszárzászlós és Epstein tüzérezászlós.
Kenessey huszárőrnagy felv.

Az északi harctérről: Hősök sírja a Búg vidékén.
Polyák István huszárőrnagy felv.

Mackensen-huszárok az eke mellett: Radojchich kapitány, százada lovaival egy lengyel gróf birtokán.
Baross Tibor huszárőrnagy felv.

A meghódított délvidékről: Hasim Mustafa bég és játszótársai. A képen balról-jobbra az első a bég.
Bornemisza József dr. főorvos felv.

Az északi harctérről: Orosz pópa Adamovkán.
Polyák István huszárőrnagy felv.

DUNAPALOTA (ezelőtt Ritz) az előkelő társaság szállója.

HUNGÁRIA NAGYSZÁLLODA

Elsőrangu ház Budapesten.

MINDEN MODERN KÉNYELEM:

felvonók, városi- és interurban-telefon, meleg- és hidegvizvezeték.

ÉTTERME AZ ÚRIVILÁG TALÁLKOZÓJA.